

Cestovní zpráva

Frankfurter Buchmesse 2004

Guest of Honour: The Arab World

Frankfurt am Main, Německo, 6.-10. 10. 2004

Účastníci cesty: Mgr. Štěpánka Žižková, Mgr. Lenka Kocánová

Na 56. mezinárodním knižním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem se v sedmi výstavních halách prezentovalo celkem 6 691 vystavovatelů ze 110 zemí; veletrh v období od 6. do 10. 10. 2004 navštívilo 268 tisíc návštěvníků.

Podrobnosti o knižních veletrzích ve Frankfurtu nad Mohanem jsou zveřejněny na informačním portálu:

<http://www.buchmesse.de/en/portal.php>

1. Veletrh očima řešitelky projektu 1N (Štěpánka Žižková)

Hlavním cílem mé návštěvy tohoto veletrhu byla možnost setkat se se zástupci nakladatelství Springer a Wiley, se kterými bylo nutné domluvit poslední drobné změny v licenčních smlouvách sjednaných v rámci řešení projektu 1N04124. Tento cíl byl splněn; zástupci nakladatelství Springer přislíbili podepsaný text licenční smlouvy zaslat do STK nejpozději do 15. 10. 2004, zastoupení nakladatelství Wiley přislíbilo okamžitou nápravu chyb v příloze B licenční smlouvy a naopak apelovalo na STK, aby v součinnosti s firmou SUWECO zajistila podpis jiné součásti licenční smlouvy – Letter of Intent všemi účastníky „konsorcia“.

Z mého hlediska byly nejzajímavější tyto expozice:

- Hala č. 4.2 „Wissenschaft und Technik (STM, Humanities and Professional Publishers)“, kde byly umístěny veletržní stánky odborných vědeckých nakladatelství. Tradičně pestrou nabídku předvedla nakladatelství Springer a Elsevier, jinak se prezentovala především nakladatelství zaměřená na obor medicíny, obor techniky byl v menšině.
- Hala č. 5.0 a 5.1 „Internationale Verlage (International Publishers)“, kde byly umístěny stánky národních expozicí, včetně národních knihoven a akademických vydavatelství (za ČR např. vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci).

Ve srovnání s Knižním veletrhem konaným letos v Praze a komerčními prezentacemi na různých konferencích a seminářích, kterých jsem se letos zúčastnila, odborná nakladatelství nepřinesla žádnou výraznou novinku, ani v oblasti tradiční tištěné literatury, ani v elektronických zdrojích. Návštěva Frankfurtského knižního veletrhu mi však přinesla dobrou orientaci v nabídce světových vydavatelství odborné literatury a utvrdila mě v přesvědčení, že v našem akvizičním plánu není žádné z těchto vydavatelství pomínuto.

2. Veletrh očima pracovníka public relations (Lenka Kocánová)

Státní technická knihovna se již delší dobu nezúčastňuje jako vystavovatel pražského veletrhu Svět knihy, neboť se domnívám, že má tento veletrh jiné funkce, a tudíž by účast STK nebyla efektivní. Knihovny vystavující na pražském knižním veletrhu dle mého soudu ukazují, že je velmi obtížné na veletrhu tohoto typu zaujmout tím, co mohou knihovny nabídnout. Značnou komplikací pro vystavující knihovny pochopitelně představuje i nedostatek financí – ale i po návštěvě frankfurtského veletrhu se domnívám, že zajímavou a efektivní expozici lze připravit i s minimem finančních prostředků. O to větší však musí být vklad lidský, tedy invence, nápady. Dlužno podotknout, že ty chybějí i mnohým expozicím velkých firem, které neřeší problémy s financemi.

Knihovny nejsou svými expozicemi příliš zastoupeny ani na veletrhu ve Frankfurtu. Primárně se zde představují vydavatelé či vydavatelská činnost institucí (jako jsou např. vysoké školy). Nejsem si jistá, nakolik byla účast např. výše zmíněného vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci přínosná – získat prostor v národní expozici nepochybně nebyl velký problém (předpokládám, že ani finanční), přesto zde musel být alespoň nějaký vklad pracovní apod. I tento minimální vklad pokládám za zbytečný, jestliže nepřinese žádný efekt. Stále jsem tedy přesvědčena, že prezentace tohoto druhu není ani pro knihovnu našeho typu (i když bychom teoreticky mohli rovněž představovat publikace, které vydáváme) efektivní.

Letošní česká národní expozice nebyla rozsáhlá a nebyla ani příliš nápaditá – oproti výrazně barevným, vzdušným a invenčně pojatým expozicím, jakými se představilo např. Polsko nebo Litva, byl český stánek poněkud utopený a nevýrazný. Návštěvníky nepřitáhly ani vystavené publikace, chyběl zde výraznější motiv, na němž by byla expozice vystavěna. Nemožnost zasáhnout do podoby expozice je dalším z důvodů, proč bych považovala účast knihovny na veletrhu tohoto typu za přinejmenším problematickou.

Celkově byla úroveň expozic srovnatelná s pražským Světem knihy – i zde bylo mnoho institucí, které se výstavnictví teprve učí, i zde nejvíce zaujaly expozice větších vystavovatelů s delšími zkušenostmi. Již delší dobu se mluví o stagnaci, ne-li snad krizi výstavnictví. Mnohé veletrhy se ruší, neboť vystavovatelé zjišťují, že účast je ztrátová. Domnívám se – i po návštěvě takto rozsáhlého a mediálně oblíbeného veletrhu – že pro STK existují lepší a efektivnější způsoby propagace.

Štěpánka Žižková, Lenka Kocánová
13. 10. 2004